

Νέα από παντού

επιμέλεια: Καίτη Μποτοπούλου

Αφγανοί πρόσφυγες

Τα πολλά, σοβαρά προβλήματα του Αφγανιστάν, όπως η τραγική θέση της γυναίκας, ο υποσιτισμός των παιδιών και η επί χρόνια έξοδος από τη χώρα, έχουν τραγικά οξυνθεί μετά τα γεγονότα της 11^{ης} Σεπτεμβρίου και τη σφοδρή επίθεση των αμερικανικών δυνάμεων εναντίον των θέσεων των Ταλιμπάν.

Ο Ύπατος Αρμοστής των Ηνωμένων Εθνών για τους πρόσφυγες Ruud Lubbers απηύθυνε έκκληση στα κράτη γύρω από το Αφγανιστάν να κρατήσουν τα σύνορά τους ανοικτά, ώστε να προστατευθούν οι απελπισμένοι Αφγανοί που εγκαταλείπουν τη χώρα τους. Έκανε επίσης έκκληση για μια «Διεθνή-Ανθρωπιστική Συμμαχία» και διαβεβαίωσε τις όμορες χώρες ότι η Ύπατη Αρμοστεία για τους πρόσφυγες και η Διεθνής Κοινότητα θα συμπαρασταθούν και θα βοηθήσουν στην ανθρωπιστική αυτή προσπάθεια. Ήδη έχει κινητοποιηθεί προσωπικό, έχουν αποσταλεί τρόφιμα και άλλα είδη πρώτης ανάγκης. Ο Ύπατος Αρμοστής ζήτησε επίσης από τις κυβερνήσεις να φροντίσουν, ώστε να διασφαλιστεί η πρόσβαση των Ανθρωπιστικών Οργανώσεων εντός του Αφγανιστάν, όπου η κατάσταση είναι κρίσιμη.

Υπάρχουν εντυπωσιακές στατιστικές για πληθυσμούς που ζητούν άσυλο και σε άλλες χώρες εκτός από τις γειτονικές. Για τη Γερμανία 30%, την Ολλανδία 25%, τη Βρετανία 13%. Και αυτό έχει αρχίσει πριν από πέντε χρόνια.

Την περίοδο 1991-2001 ο αριθμός των Αφγανών που ζήτησαν άσυλο στην Ευρώπη πενταπλασιάστηκε. Βεβαίως, μετά τα γεγονότα της 11^{ης} Σεπτεμβρίου 2001 οι αριθμοί έχουν πολλαπλασιαστεί. Στο Πακιστάν έχουν καταφύγει 1.000.000 πρόσφυγες, στο Ιράν 500.000, στο Τατζικιστάν 50.000 και άλλοι τόσσοι στο Τουρκμενιστάν.

(Λεπτομερή στοιχεία για τον αριθμό των προσφύγων του Αφγανιστάν μπορεί να βρει ο ενδιαφερόμενος στο Γραφείο της Ύπατης Αρμοστείας για τους πρόσφυγες-Αντιπροσωπεία στην Ελλάδα).

Θάνατοι από απεργία πείνας στην Τουρκία

Άλλοι δύο απεργοί πείνας πέθαναν στην Τουρκία, συμπληρώνοντας έτσι τους σαράντα στη λίστα των απεργών πείνας κατά τη διαμαρτυρία για τις συνθήκες ζωής στις φυλακές υψίστης ασφαλείας, τα λεγόμενα λευκά κελιά. Οι δύο νεκροί είναι η τριαντατετράχρονη Αισέ Μπαστιμούρ, πρώην κρατούμενη, και ο δεκαεννιάχρονος Οζλέμ Ντουρακσάν, μέλη αριστερής οργάνωσης. Η Αισέ είχε ξεκινήσει τη διαμαρτυρία της πριν από ένα χρόνο, ενώ ο Οζλέμ τους τελευταίους δύο μήνες.

Μία νέα δυσάρεστη πληροφορία που λάβαμε το μήνα

Οκτώβριο 2001 ανεβάζει τον αριθμό των νεκρών από απεργία πείνας στην Τουρκία σε εβδομήντα δύο (72).

Οι γυναίκες στον κόσμο

Κίνα

Τα αποτελέσματα της τελευταίας απογραφής στην Κίνα έγιναν γνωστά το Μάρτιο του 2001. Το 1999 η Κίνα είχε 1.265 εκατομμύρια κατοίκους. Το 1970 το ποσοστό γονιμότητας των γυναικών στην Κίνα ήταν 4 παιδιά για κάθε γυναίκα σε γόνιμη ηλικία. Το 1999 το ποσοστό αυτό μειώθηκε σε 1,8.

Η θεαματική μείωση του ποσοστού των γεννήσεων κοριτσιών θέτει το ερώτημα: ποια είναι η συχνότητα των αμβλώσεων που τείνουν να ελαττώσουν τον αριθμό των γεννήσεων κοριτσιών. Πράγματι, ενώ σε όλο τον κόσμο ο μέσος όρος γεννήσεων είναι 106 αγόρια προς 100 κορίτσια, η σχέση αυτή στην Κίνα ήταν 111 αγόρια προς 100 κορίτσια το 1989 και 117 αγόρια προς 100 κορίτσια το 1999.

Σύμφωνα με στατιστικές του κινεζικού προγράμματος για την οικογενειακή μέριμνα στην Σαγκάη, η επιβαλλόμενη έκτρωση στην παντρεμένη ή στην ανύπαντρη γυναίκα στην Κίνα είναι σημαντικός παράγοντας υγείας. Μετά από το Συνέδριο του Bellagio το 1995, οι γιατροί και παράγοντες του προγράμματος υγείας στην Κίνα άρχισαν να αναγνωρίζουν το σημαντικό ρόλο της λεγόμενης «επείγουσας αντισύλληψης», που γίνεται μέσα σε διάστημα 72 ωρών από τη σεξουαλική επαφή. Η επείγουσα αντισύλληψη, σύμφωνα με υπολογισμούς, θα μπορούσε να μειώσει τις επιβαλλόμενες αμβλώσεις κατά 60%.

Ιαπωνία

Πρόταση για αναδιοργάνωση της Δυναστείας.

Πολλοί αξιωματούχοι του Φιλελεύθερου Δημοκρατικού (P.L.D) κόμματος δήλωσαν ότι υποστηρίζουν την άνοδο μιας γυναίκας στο θρόνο της Ιαπωνίας, αν δεν γεννηθεί αρσενικός διάδοχος.

Το P.L.D θα μπορούσε να προτείνει ακόμη και την τροποποίηση του ισχύοντος νόμου του 1947. Έντεκα γυναίκες βασίλευσαν στην Ιαπωνία πριν απαγορευτεί η άνοδος γυναίκας στο θρόνο με την παλινόρθωση του Meiji τον 19^ο αιώνα. Θα ήταν ένα επιπλέον δείγμα αλλαγής σε μια χώρα, όπου η γυναίκα κρατιέται μακριά από υπευθυνότητες. Η κίνηση αυτή που έχει σχέση με τα δυναστικά πράγματα οφείλεται στην έλλειψη αρρένων απογόνων από το 1965.

Ινδία

Στην Ινδία υπάρχουν αναρίθμητες μικρές κλινικές, όπου οι γυναίκες προσέρχονται για να προσδιορίσουν το γένος του παιδιού, πριν γεννηθεί, με σκοπό την έκτρωση του θηλυκού εμβρύου. Παρόλο το υψηλό κόστος της επέμβασης, οι γονείς ξέρουν ότι αυτό τους στοιχίζει λιγότερο από αυτά που θα ξοδέψουν για να αναθρέψουν και κυρίως να προικίσουν ένα κορίτσι. Βέβαια, αυτή η διαδικασία είναι παράνομη στην Ινδία. Τον περασμένο Μάιο, το Ανώτατο Δικαστήριο κάλεσε στην τάξη τις τοπικές αρχές υποχρεώνοντάς τις να ελέγχουν την εφαρμογή των νόμων που ισχύουν από το 1996. Δεν έχει όμως αναφερθεί καταδίκη για όσους παρανομούν.

Καμπυλία

Στις 24 Μαΐου πραγματοποιήθηκε στην Τίζι Ούζου της Καμπυλίας μία χωρίς προηγούμενο σε όγκο διαδήλωση γυναικών με σκοπό τη διαμαρτυρία εναντίον των τοπικών αρχών. Αναφέρεται ο τεράστιος αριθμός των 10.000-20.000 γυναικών. Η αιτία για την οργισμένη αυτή διαδήλωση ήταν ο θάνατος, στις 18 Απριλίου, ενός νέου άνδρα μέσα στο κτίριο της χωροφυλακής της Μπενί Ντουάλα

Γαλλία

“Πρακτορείο για το χρόνο”

Στο Πουατιέ, ο Δήμαρχος Ζακ Σαντρό ίδρυσε το πρώτο «Πρακτορείο για το χρόνο», ο σκοπός του οποίου είναι η προσαρμογή των ωρών εργασίας των δημόσιων υπηρεσιών προς τις ανάγκες του πληθυσμού. (Η εφαρμογή του προγράμματος των 35 ωρών εργασίας είχε ως αποτέλεσμα την αύξηση των αθλητικών και πολιτιστικών δραστηριοτήτων και την αλλαγή στον τρόπο μετακίνησης των πολιτών). Επίσης, παρατηρήθηκε αύξηση αιτήσεων γυναικών για τη φύλαξη των παιδιών. Το Πρακτορείο θα μελετήσει τις ώρες κινήσεως των λεωφορείων σε σχέση με τις ώρες λειτουργίας των παιδικών σταθμών. Επίσης, οργάνωσε συναντήσεις στις διάφορες συνοικίες, όπου οι γυναίκες θα έχουν το λόγο. Το θέμα της επόμενης συνάντησης θα είναι «ο χρόνος του πατέρα».

Στο Παρίσι η πρώτη Αντιδήμαρχος Άννα Ινταλγκό μελετά το θέμα του χρόνου μέσα στην πόλη-ώρες λειτουργίας λεωφορείων, σχολείων, γραφείων κ.ά. Αυτό το θέμα του χρόνου απασχολεί ήδη 170 δήμους της Ιταλίας μεταξύ των οποίων της Φλωρεντίας, του Μιλάνου, του Μπολτζάνο κ.λπ

Αναθεώρηση του Οικογενειακού Δικαίου

Πολλές προτάσεις για εκσυγχρονισμό του οικογενειακού Δικαίου υιοθετήθηκαν τελευταία στη Γαλλία. Μια από αυτές αφορά στα δικαιώματα του επιζώντος συζύγου. Με αυτές τις διατάξεις ενισχύονται και βελτιώνονται τα δικαιώματα του επιζώντος σε σχέση με την κληρονομιά, την ιδιοκτησία και την κατοικία.

Το πατρώνυμο

Τροποποιώντας τις διατάξεις της διατάξεις της αλλαγής του επιθέτου σχετικά με την αρχή της ελευθερίας επιλογής και της ισότητας των φύλων, είναι δυνατόν πλέον στους γονείς να διαλέξουν το επίθετο των παιδιών τους που μπορεί να είναι το επίθετο του πατέρα ή εκείνο της μητέρας ή ακόμη και τα δύο μαζί.

Η πρόσβαση στην καταγωγή των υιοθετημένων παιδιών

Μετά από μία περίοδο κατά την οποία η γέννηση του υιοθετημένου παιδιού θα έπρεπε να μένει στην ανωνυμία, εξασφαλίζοντας συγχρόνως στις γυναίκες μια καλύτερη πληροφόρηση για τις συνέπειές της, νέα διάταξη διευκολύνει τη γνώση της καταγωγής του παιδιού και βασίζεται στην αμοιβαία θέληση της γυναίκας και του παιδιού.

Η γονική εξουσία

Νέες διατάξεις τονίζουν την αποτελεσματικότητα της γονικής εξουσίας προς όφελος και σεβασμό του παιδιού και σε περίπτωση χωρισμού των γονιών, αναζητούν τους τρόπους της καλύτερης φύλαξης του παιδιού λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητες και την ηλικία του. Οι διατάξεις αυτές αποβλέπουν επίσης στην κατανομή των υπευθυνότητων και των δικαιωμάτων των γονιών σε σχέση με το παιδί.

Εκούσια διακοπή εγκυμοσύνης

Στις 30 Μαΐου 2001 ψηφίστηκε ο νόμος για την εκούσια διακοπή εγκυμοσύνης και αντισύλληψης. Ο νόμος επικυρώθηκε στις 27 Ιουνίου από το Συνταγματικό Δικαστήριο, στο οποίο είχε υποβληθεί από ορισμένο αριθμό βουλευτών.

Η εικόνα της γυναίκας στη διαφήμιση

Συχνά γίνονται διαμαρτυρίες από τις γυναικείες οργανώσεις, στην Ελλάδα και αλλού, για την εικόνα της γυναίκας στη διαφήμιση. Τον περασμένο Ιούλιο μια ομάδα εμπειρογνομόνων κατέθεσε υπόμνημα στη Γαλλική Κυβέρνηση για την προστασία της εικόνας της γυναίκας στη διαφήμιση.

Η Νικόλ Περί, υφυπουργός στον τομέα για τα δικαιώματα της γυναίκας, δήλωσε στη γαλλική εφημερίδα «Le Monde» ότι θα αναλάβει να μελετήσει και να υποστηρίξει ενεργά τα συμπεράσματα της μελέτης. Μεγάλη μερίδα των Γάλλων, σύμφωνα με επίσημη κυβερνητική στατιστική, επιθυμεί να μπορεί να αντιδράσει κανείς στις διαφημίσεις που ενοχλούν.

Γυναίκες που ξεχώρισαν

Μπάρμπαρα Λη. Δημοκρατική βουλευτής από τη Βιρτζίνια των Η.Π.Α. Ήταν το μόνο μέλος της Βουλής των Αντιπροσώπων που καταψήφισε την εξουσιοδότηση προς τον Πρόεδρο Μπους για τη χρήση στρατιωτικής βίας μετά την τρομοκρατική επίθεση της 11^{ης} Σεπτεμβρίου. Η Μπάρμπαρα Λη δήλωσε ότι όπως όλος ο κόσμος, ένιωσε αποστροφή και οργή γι'αυτές τις επιθέσεις και ότι πιστεύει πως πρέπει να ληφθούν όλα τα ενδεδειγμένα μέτρα για να οδηγηθούν οι δράστες στη Δικαιοσύνη. Πρόσθεσε όμως ότι δεν μπορεί να στηρίξει μια τέτοια εξουσιοδότηση προς τον Πρόεδρο για διεξαγωγή πολέμου, ο οποίος θα μπορούσε να εκθέσει σε θανάσιμο κίνδυνο ακόμη πιο πολλούς αθώους.

Σεμά Πισκινσούτ. Βουλευτής, και έως πριν από ένα χρόνο Πρόεδρος της Επιτροπής Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων της Τουρκικής Εθνοσυνέλευσης. Με την ιδιότητα αυτή, εμφάνισε στον Τύπο όργανα βασανιστηρίων που είχε ανακαλύψει κατά τις εφόδους της σε αστυνομικά τμήματα και

φυλακές. Στην Κυβέρνηση και στο κόμμα της (Δημοκρατική Αριστερά του Eljethil) δεν άρεσε η αποκάλυψη της πραγματικότητας και έτσι, στη θέση της στην επιτροπή τοποθετήθηκε ένας βουλευτής του Κόμματος Εθνικιστικής Κίνησης, ακροδεξιού μέλους του κυβερνητικού συνασπισμού. Η Σεμά Πισκινσούτ δεν πτοήθηκε ούτε όταν έδειραν το γιο της, ούτε όταν ο Υπουργός Δικαιοσύνης Σαμί Τουρκ την κατηγορήσε ότι « μιλάει τη γλώσσα των τρομοκρατών». Ο Εισαγγελέας της Άγκυρας, με υπόμνημά του, ζήτησε την άρση της βουλευτικής ασυλίας της. Η Σεμά Πισκινσούτ όμως είναι πολύ δημοφιλής, γιατί όλοι ξέρουν ότι ενεργεί μόνο από την ανάγκη τήρησης του Νόμου. Και θα συνεχίσει.

Κάθριν Γκράχαμ. Δυναμική μορφή του δημοσιογραφικού και επιχειρηματικού κόσμου των Η.Π.Α, μία από τις πλέον ισχυρές κυρίες της Ουάσιγκτον, γνωστή για την ακεραιότητά της και τη γενναιοδωρία της, πέθανε τον περασμένο Ιούλιο σε ηλικία 84 ετών. Η Κάθριν Γκράχαμ διετέλεσε Πρόεδρος της Washington Post επί είκοσι περίπου χρόνια. Πήρε στα χέρια της μια μικρή επαρχιακή εφημερίδα και την μετέτρεψε σε ένα έντυπο παγκόσμιας φήμης με ημερήσιο τιράζ πέντε εκατομμύρια φύλλα, έντυπο που τιμήθηκε με το βραβείο Πούλιτζερ για την κάλυψη του σκανδάλου Γουστεργκέιτ.

Αθηνά Λαμπρινίδου. Μέλος της οικολογικής οργάνωσης Greenpeace, έχει πάρει ενεργό μέρος σε αντιπυρηνικές και άλλες περιβαλλοντολογικές εκστρατείες. Το 1995 το πλοίο της Greenpeace έφτασε στη Ν. Ζηλανδία για αντιπυρηνική εκδήλωση, καθώς οι Γάλλοι συνέχιζαν να πραγματοποιούν πυρηνικές δοκιμές. Μαγεμένη από τον Ειρηνικό Ωκεανό και τους ανθρώπους του, η Αθηνά εγκαταστάθηκε στη Ν. Ζηλανδία και συνδέθηκε με τους κατοίκους της, τους Μαορί, καθώς και με μέλη της φυλής των Ελληνομαορί. Υπάρχουν έξι (6) οικογένειες Ελληνομαορί που δεν μιλούν ελληνικά, αλλά εκφράζουν με συγκίνηση τον ψυχικό δεσμό τους με τους Έλληνες και την Ελλάδα. Η Αθηνά λειτουργεί ως συνδετικός κρίκος μεταξύ αυτών των οικογενειών.

Διακρίσεις

1. Η κ. Αντωνία Τριχοπούλου, γιατρός μικροβιολόγος, καθηγήτρια της Υγειονομικής Σχολής Αθηνών, τιμήθηκε από την UNESCO για το επιστημονικό της έργο. Η κ. Τριχοπούλου, επικεφαλής ελληνικής επιστημονικής ομάδας, η οποία ερευνά το ρόλο της διατροφής στην αναστολή ανάπτυξης καρκινικών κυττάρων στον ανθρώπινο οργανισμό, συνεργάζεται με το Πανεπιστήμιο Χάρβαρντ και έχει κάνει διάσημη πλέον την «Πυραμίδα της Μεσογειακής Διατροφής» που έχει ως βάση το ρόλο του ελαιόλαδου στη διατροφή.
2. Σε εκδήλωση που οργανώθηκε πρόσφατα στη Μαδρίτη από τον οργανισμό «Star Group» βραβεύθηκαν για την επιχειρηματικότητά τους σαράντα γυναίκες από είκοσι δύο χώρες. Το βραβείο για την Ελλάδα φέτος έλαβε η κ. Αλεξάνδρα Πίττα-Χαζάπη, μέτοχος και Διευθύνουσα Σύμβουλος της Μελισσοκομικής Εταιρείας «Αττική» και Γενική Γραμματέας του Πανελληνίου Συνδέσμου Εξαγωγέων καθώς και μέλος του Δ.Σ της Ε.Β.Ε.Α.

Ο μύθος της γυναίκας

Μεγάλη επιτυχία σημείωσε η έκθεση «Ο μύθος της Γυναίκας» στο Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης του Ιδρύματος Βασίλη και Ελίζας Γουλανδρή στην Άνδρο. Η έκθεση διήρκεσε τρεις μήνες, από 24/6 έως 23/9 2001, και σε αυτήν παρουσιάστηκαν έργα του μεγάλου Γάλλου ζωγράφου Toulouse Loutrec, εμπνευσμένα από γυναικείες μορφές.

Επίσης, η έκθεση «Virtue and Beauty» (Αρετή και Ομορφιά), Πορτραίτα γυναικών της Αναγέννησης, εγκαινιάστηκε στις 30 Σεπτεμβρίου στην Εθνική Πινακοθήκη Τέχνης της Ουάσιγκτον και παρουσιάζει γλυπτά, έργα ζωγραφικής σε ξύλο, μέταλλο και σχέδια με μορφές γυναικών από την μεσαία κοινωνική τάξη, τονίζοντας έτσι την επιθυμία των καλλιτεχνών να προβάλλουν τον κοινωνικό ρόλο της γυναίκας κατά την Αναγέννηση. Η έκθεση θα διαρκέσει έως τις 6/1/2002.

Οι γυναίκες...έσονται άνδρες!

Πριν από τριάντα χρόνια...απαγορευόταν στις γυναίκες να τρέξουν μαραθώνιο, ενώ η μεγαλύτερη απόσταση για το «ασθενές φύλο» ήταν τα τρεις χιλιάδες μέτρα (3.000). Σήμερα τα παγκόσμια ρεκόρ στο Μαραθώνιο γυναικών έχουν φθάσει...σε αντρικά επίπεδα. Στις 30 Σεπτεμβρίου η Ιαπωνέζα Ναόκο Τακαχάσι έτρεξε σε 2 ώρες 19'46" τα 42.195μ. στο Βερολίνο και την Κυριακή η Κενυάτισσα Κάθριν Ντερέμπα βελτίωσε την καλύτερη παγκόσμια επίδοση (στο μαραθώνιο δεν υπάρχει επίσημο παγκόσμιο ρεκόρ λόγω της διαφορετικότητας των διαδρομών), καλύπτοντας την απόσταση σε 2 ώρες 19'46". Για να υπάρξει ένα μέτρο σύγκρισης να αναφέρουμε ότι το ρεκόρ της κλασικής διαδρομής από Έλληνα αθλητή είναι 2 ώρες 18'38" και το πέτυχε ο Νίκος Πολιάς το 1998. Μάλιστα ο Έλληνας μαραθωνοδρόμος πήρε την Κυριακή την 4^η θέση στο Μαραθώνιο της Κολωνίας με επίδοση 2 ώρες 17'08", πολύ κοντά στο νέο ρεκόρ κόσμου των γυναικών!

Γυναίκες στελέχη επιχειρήσεων

Η ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών είναι μία αξία που κερδίζει έδαφος στο χώρο της διαφήμισης και της οικονομίας. Πολλές εταιρείες προγραμματίζουν πολιτικές κατάκτησης του ενδιαφέροντος των πελατών, των επενδυτών και των μετόχων. Αναφέρουμε ως παράδειγμα την Ντέμλερ Κράϊσελ που επινόησε τον «αντίστροφο σεξισμό» όχι με την πρόθεση ισότητας των φύλων, αλλά κυρίως για να τονίσει στις ομάδες εργασίας τη σημασία της γυναικείας πελατείας. Φίρμες αυτοκινήτων διαλέγουν αποκλειστικά γυναίκες υψηλών δυνατοτήτων. Η Χιούλετ Πακάρ, η IBM κ.ά όρισαν ήδη τους «υπεύθυνους για τη διαφορετικότητα», που έχουν ως μέλημα να προσλάβουν γυναίκες ως στελέχη και να ανακαλύψουν ανάμεσά τους αυτές που θα γίνουν οι επόμενες μάντζερ.